

Dokument s plenarne sjednice

A8-0031/2019

28.1.2019

IZVJEŠĆE

o preporuci Europskog parlamenta Vijeću i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o analizi popratnih mjera koje je ESVD poduzeo dvije godine nakon izvješća Europskog parlamenta o strateškoj komunikaciji Europske unije za borbu protiv propagande koju protiv nje provode treće strane 2018/2115(INI))

Odbor za vanjske poslove

Izvjestiteljica: Anna Elżbieta Fotyga

SADRŽAJ

	Stranica
NACRT PREPORUKE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	13
KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU	14

NACRT PREPORUKE EUROPSKOG PARLAMENTA

Vijeću i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o analizi popratnih mjera koje je ESVD poduzeo dvije godine nakon izvješća Europskog parlamenta o strateškoj komunikaciji Europske unije za borbu protiv propagande koju protiv nje provode treće strane 2018/2115(INI)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 28. lipnja i 18. listopada 2018.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. travnja 2018. naslovljenu „Suzbijanje dezinformacija na internetu: europski pristup” (COM(2018)0236),
- uzimajući u obzir Kodeks prakse EU-a za borbu protiv dezinformiranja, objavljen 26. rujna 2018.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. studenoga 2016. o strateškoj komunikaciji EU-a za borbu protiv propagande koju protiv nje provode treće strane¹,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije od 6. travnja 2016. naslovljenu „Zajednički okvir za suzbijanje hibridnih prijetnji: odgovor Europske unije” (JOIN(2016)0018),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. travnja 2016. naslovljenu „Provedba Europskog programa sigurnosti za borbu protiv terorizma i stvaranje uvjeta za uspostavu učinkovite i istinske sigurnosne unije” (COM(2016)0230),
- uzimajući u obzir studiju izvedivosti Europske zaklade za demokraciju o inicijativama medija na ruskome jeziku u Istočnome partnerstvu i šire naslovljenu „Bringing Plurality and Balance to the Russian Language Media Space” (Unošenje pluralnosti i ravnoteže u prostor medija na ruskome jeziku),
- uzimajući u obzir izvješće potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 18. svibnja 2015. naslovljeno „EU u globalnom okruženju koje se mijenja – povezaniji, konfliktniji i kompleksniji svijet” i aktualni rad na novoj Globalnoj strategiji EU-a za sigurnost,
- uzimajući u obzir svoju preporuku od 15. studenoga 2017. Vijeću, Komisiji i ESVD-u o Istočnom partnerstvu uoči sastanka na vrhu u studenome 2017.²,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te Komisije Europskom parlamentu i Vijeću od 13. rujna 2017., naslovljenu „Otpornost, odvratanje i obrana: jačanje kibersigurnosti EU-a” (JOIN(2017)0450),

¹SL C 224, 27.6.2018., str. 58.

² SL C 356, 4.10.2018., str. 130.

- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te Komisije Europskom parlamentu i Vijeću od 7. lipnja 2017., naslovljenu „Strateški pristup otpornosti u vanjskom djelovanju EU-a” (JOIN(2017)0021),
- uzimajući u obzir članak 19. Opće deklaracije o ljudskim pravima, kojim se štiti opće pravo na zadržavanje mišljenja bez uplitanja i sloboda traženja, primanja i širenja informacija i ideja putem bilo kojeg medija i bez obzira na granice,
- uzimajući u obzir zajedničku deklaraciju o suradnji EU-a i NATO-a od 10. srpnja 2018.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu od 3. ožujka 2017. o slobodi izražavanja i „lažnim vijestima”, dezinformacijama i propagandi koju su izdali posebni izvjestitelj UN-a za slobodu mišljenja i izražavanja, predstavnica Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) za slobodu medija, posebni izvjestitelj za slobodu izražavanja Organizacije američkih država (OAS) i posebni izvjestitelj za slobodu izražavanja i pristup informacijama Afričke komisije za ljudska prava i prava naroda (ACHPR),
- uzimajući u obzir izvješće od 6. travnja 2018. posebnog izvjestitelja UN-a o promicanju i zaštiti prava na slobodu mišljenja i izražavanja,
- uzimajući u obzir svoju preporuku od 29. studenoga 2018. Vijeću, Komisiji i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o obrani akademske slobode u vanjskom djelovanju EU-a¹,
- uzimajući u obzir nedavno izvješće Europolu naslovljeno „Situacija i trendovi u području terorizma u EU-u” iz 2018. u kojem su istaknute pojačane aktivnosti terorističkih skupina u kiberprostoru i njihova potencijalna konvergencija s drugim kriminalnim skupinama,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju od 5. prosinca 2018. Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenu „Akcijski plan za borbu protiv dezinformiranja” (JOIN(2018)0036), kao i izvješće Komisije o provedbi komunikacije naslovljene „Suzbijanje dezinformacija na internetu: europski pristup” (COM(2018)0794), donesenu istoga dana,
- uzimajući u obzir rad Transatlantskog povjerenstva za integritet izbora,
- uzimajući u obzir načela iz Santa Clare o transparentnosti i odgovornosti praksi moderiranja sadržaja,
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a o strateškom komuniciranju od 22. lipnja 2015.,
- uzimajući u obzir članak 113. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A8-0031/2019),

1. preporučuje Vijeću i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0483.

poslove i sigurnosnu politiku:

Stanje u 2018. – borba protiv hibridnog ratovanja

- a) da istaknu da su sloboda govora i izražavanja, kao i medijski pluralizam, u središtu stabilnih demokratskih društava, te da pruže najbolju zaštitu protiv kampanji dezinformiranja i neprijateljske propagande; izražava zabrinutost zbog sve lošijeg stanja medijskih sloboda i slučajeva napada na novinare; napominje da treba poduzeti dodatne korake sa svim relevantnim dionicima kako bi se zajamčili transparentnost vlasništva nad medijima i medijski pluralizam, a da se pritom ne uvodi cenzura, te zaštitilo povoljno okruženje za širok raspon informacija, ideja, različitih medija i civilnog društva, kao i nastojanja usmjerena na identificiranje i podizanje razine osviještenosti o dezinformiranju i propagandi; da u te procese uključe sve relevantne dionike, uključujući glavna novinarska i medijska udruženja; ističe važnost funkcionalnog sustava javne radiodifuzije, koji predstavlja standard za pružanje nepristranih i objektivnih informacija u skladu s najboljom novinarskom praksom i etikom;
- b) da razmotre izradu pravnog okvira i na razini EU-a i na međunarodnoj razini za borbu protiv hibridnih prijetnji, među ostalim kiberratovanja i ratovanja informacijama, što bi omogućilo snažan odgovor Unije koji bi obuhvaćao i ciljane sankcije protiv osoba odgovornih za orkestriranje i provedbu tih kampanji, dodajući da su sankcije potrebne zbog neprijateljskih postupaka državnih i nedržavnih aktera na tim područjima;
- c) da povedu računa o tome da Daiš mijenja svoju taktiku i s internetskih stranica prelazi na platforme za šifriranu razmjenu poruka popularne među islamističkim skupinama;
- d) da pruže potporu ne samo sve većem broju državnih institucija, skupina za strateško promišljanje i nevladinih organizacija koje se bave pitanjima propagande i dezinformiranja, nego i lokalnim kiberaktivnostima; poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu i Komisiju da se više uključe u spomenuto područje i pripreme temeljitu ocjenu novih propisa, što podrazumijeva i Opću uredbu o zaštiti podataka i predstojeću Uredbu o e-privatnosti, kao zaštite od zlonamjerne upotrebe društvenih platformi; da se pobrinu da strateško komuniciranje EU-a postane izrazit europski prioritet te da institucije EU-a i države članice blisko surađuju na sprečavanju takvih pojava, imajući pritom na umu da dezinformiranje i propaganda imaju uspjeha u polariziranom okruženju u kojemu je razina povjerenja u medije sve manja;
- e) da potaknu države članice koje i dalje poriču postojanje dezinformiranja i neprijateljske propagande, kao i glavnih izvora dezinformacija u Europi i utjecaja koji dezinformiranje i propaganda imaju na javno mišljenje, da to učine, te da potaknu spomenute države članice da poduzmu proaktivne mjere kako bi suzbile i razotkrile takvu propagandu, među ostalim i dokazane slučajeve špijunaže od strane trećih zemalja; poziva sve države članice da ocijene situaciju na vlastitom teritoriju te da izvrše relevantna ulaganja u vlastite kapacitete borbe protiv strateške komunikacije neprijateljskih trećih

strana te da poboljšaju sposobnost građana da prepoznaju dezinformacije, kao i da potaknu države članice da osiguraju učinkovitu razmjenu informacija o tom pitanju; poziva one europske čelnike koji još uvijek nisu obratili dovoljnu pozornost na tu prijetnju da prepoznaju da ju je hitno potrebno osvijestiti na strateškoj razini kako bi se suprotstavilo neprijateljskom informacijskom ratovanju;

- f) da potaknu države članice da proaktivno ulažu u obrazovne mjere kojima se objašnjavaju različiti načini stvaranja i širenja dezinformacija kako bi se poboljšala sposobnost građana da otkriju i reagiraju na dezinformacije;
- g) da potaknu države članice da se pobrinu za učinkovitu razmjenu informacija među svim njihovim relevantnim tijelima za borbu protiv propagande, manipuliranja i dezinformiranja, što se odnosi i na kiberratovanje i informacijsko ratovanje;
- h) da podignu razinu svijesti o ruskim kampanjama dezinformiranja, s obzirom na to da je ta kampanja glavni izvor dezinformacija u Europi;

Vrste pogrešnog i lažnog informiranja te propagande usmjerene na EU i njegove susjede

- i) da prepoznaju rad ostvaren na različitim razinama kako bi se utvrdile vrste utjecaja i instrumenata koji se koriste protiv EU-a i njegovih susjeda; da povećaju razinu osviještenosti o aktualnim kampanjama dezinformiranja te da preusmjere pozornost na dubinsku analizu i istraživanje njihova utjecaja i djelotvornosti kako bi se osmislile mjere borbe protiv njih, žurno i na proaktivan način; da potaknu države članice na uspostavu stalnih struktura za utvrđivanje, sprečavanje i suzbijanje dezinformacija; ističe da su kampanje dezinformiranja dio šire strategije te su obično popraćene drugim neprijateljskim aktivnostima, kao i da posebno treba ozbiljno uzeti u obzir informacijsko ratovanje koje prati vojnu ofenzivu te se boriti protiv njega odlučno i zajedničkim snagama;
- j) da upozore na utjecaj umjetne inteligencije i njezina brzog razvoja na širenje lažnih vijesti te sa zabrinutošću napominje da će umjetna inteligencija uskoro moći samostalno stvarati dodatne sposobnosti umjetne inteligencije; da stoga ulože znatna financijska sredstva u istraživanje i razvoj u sjecištu umjetne inteligencije i informacijskog ratovanja, s obzirom na brzo rastuće sposobnosti umjetne inteligencije u području širenja propagande i dezinformacija, među ostalim i s pomoću uvjerljivo krivotvorenih videozapisa (*deep fakes*);
- k) da se usredotoče na tekuću uporabu dezinformacija od strane autoritarnih aktera, primjerice Irana, čije širenje lažnih vijesti potiče i raspiruje dodatne napetosti u nestabilnim područjima zahvaćenima sukobima, a istovremeno cilja europsko stanovništvo radi skrivanja zle namjere; da potaknu države članice da protiv takvih aktivnosti djeluju jačanjem suradnje i korištenjem iskustava zemalja i nevladinih organizacija u sličnom položaju;
- l) da usredotoče i prilagode odgovor EU-a i država članica na sve veću sofisticiranost alata koji se upotrebljavaju za stvaranje i širenje dezinformacija,

uključujući nove načine širenja propagande korištenjem više internetskih stranica niske kvalitete, aplikacija za privatnu razmjenu poruka, optimizacije internetskih pretraživača, manipuliranih zvukova, slika ili videozapisa, umjetne inteligencije, internetskih portala za vijesti i TV postaja za širenje glavnih narativa, posebno od strane osoba koje formiraju mišljenja te institucija koje država kontrolira ili financira a koje šire ključne poruke i narative privlačne autoritarnim akterima; snažno osuđuje sve agresivnije djelovanje Rusije, Kine, Irana, Sjeverne Koreje i drugih u tom kontekstu, koji žele ugroziti ili stati na kraj normativnim temeljima i načelima europskih demokracija i suverenosti svih zemalja Istočnog partnerstva, kao i utjecati na izbore i podupirati ekstremističke pokrete, vodeći računa o tome da razmjer kibernetičke napada neprestano raste;

- m) da posebnu pozornost posvete porukama i sadržajima koji su otvoreno usmjereni na poticanje nasilja, rasizma, samoubilačkih napada, novačenja „stranih boraca”, raznih kaznenih djela ili otvorenog poticanja na jednu ili više tih aktivnosti;

Industrija i društveni mediji

- n) premda uzima u obzir trud koji društveni mediji ulažu u borbu protiv dezinformiranja, poziva ih da obrate posebnu pozornost na djelotvornu provedbu Kodeksa prakse EU-a za borbu protiv dezinformiranja te da pozovu susjedne i partnerske zemlje EU-a da potpišu spomenuti Kodeks, kao i da obrate posebnu pozornost na novu taktiku korištenja platformi za šifriranu razmjenu poruka i društvenih medija koji se usprkos svojim naporima ubrajaju među najčešće instrumente širenja dezinformacija, neprijateljske propagande i sadržaja koji potiče na mržnju i nasilje;
- o) da zajedno s državama članicama reguliraju djelovanje poduzeća u području društvenih medija, platformi za razmjenu poruka i internetskih pretraživača i osiguraju njihovu potpunu transparentnost i, posebice, odgovornost, zauzimanjem pristupa na razini EU-a i omogućivanjem otkrivanja identiteta i lokacije ne samo autora nego i sponzora dotičnog političkog sadržaja, te da poduzeća smatraju odgovornima za društveni učinak automatskih sustava za preporuku koje promiču dezinformacije, ističući da su poduzeća odgovorna za brzo uklanjanje sustavnih „lažnih vijesti”; potiče države članice, države kandidatkinje i pridružene zemlje da donesu učinkovito i jasno zakonodavstvo kojime se osigurava transparentnost vlasništva nad medijima; da posebno obrate pozornost na financiranje, transparentnost i ciljeve nevladinih organizacija koje su povezane s autoritarnim državama i djeluju u EU-u i u njegovim partnerskim zemljama;
- p) da se pobrinu da sektor i internetske platforme ispune obveze preuzete u okviru Kodeksa prakse za borbu protiv dezinformiranja i djelotvorno se suoče s problemom dezinformiranja na način da: (i) zajamče transparentnost političkog oglašavanja učinkovitim provjerama s dužnom pažnjom identiteta naručitelja, (ii) poduzmu odlučne mjere protiv lažnih korisničkih računa na njihovim mrežama, (iii) utvrde slučajeve zlorabe automatiziranih botova i (iv)

djelotvorno surađuju sa neovisnim osobama koje provjeravaju činjenice;

- q) da potaknu poduzeća u području društvenih medija i platformi za razmjenu poruka da se pobrinu za punu usklađenost s pravom EU-a o zaštiti podataka i drugim propisima, da djeluju bez odgode i da usko surađuju s nadležnim tijelima u svim istragama navodnog korištenja njihovih platformi u neprijateljske svrhe te da provode transparentne revizije subjekata osumnjičenih za širenje dezinformacija; poziva tehnološke kompanije da više sredstava ulože u alate za otkrivanje propagande, poboljšanje odgovornosti na internetu, osiguranje bolje provjere identiteta korisnika prije učlanjivanja u pojedinu platformu radi uklanjanja *botnet* mreža, kao i smanjenje financijskih poticaja za one koji imaju koristi od dezinformacija; da potaknu poduzeća u području društvenih medija na to da hitno reagiraju na širenje sumnjivih sadržaja političke prirode, posebno ako se njima potiče na mržnju ili kazneno djelo;
- r) da vode računa o tome da se ukidanje sumnjivih korisničkih računa može smatrati cenzurom te se stoga pobrinuti da takve radnje budu opravdane ako su propisane zakonom i izvedene transparentno, u suradnji s nadležnim tijelima i civilnim društvom u državama članicama i partnerskim zemljama, uz potpun uvid u razloge za to, među ostalim poticanjem poduzeća u području društvenih medija da svim korisnicima daju jasno upozorenje o tome koji je sadržaj zabranjen te da svim korisnicima čiji je sadržaj uklonjen ili kojima je korisnički račun blokiran daju jasnu obavijest o razlozima za to; poziva na usklađivanje internih pravila društvenih medija za korisnike s pravnim poretkom države u kojoj djeluju;

Najbolje prakse

- s) da nastave razvijati veću otpornost zauzimanjem pristupa na razini vlasti i društva, kao i sposobnost pravovremenog reagiranja na prijetnje, osmišljavati preventivne i proaktivne mjere i razmišljati korak unaprijed, a ne samo reagirati na njih i analizirati kibernetičke i informacijske napade koji su se već zbili; da usmjere pozornost na tehnički napredak u tom području i razmjenjuju najbolje primjere iz prakse u obliku mjera koje su već poduzele pojedinačne države članice, uključujući provođenje revizije funkcioniranja nacionalnih pristupa koje su uvele države članice, uz razvoj načina poticanja bliske suradnje s Ujedinjenom Kraljevinom nakon Brexita, te da surađuju s obavještajnom zajednicom i saveznicima kao što su SAD i Kanada, NATO i Obavještajni i situacijski centar EU-a (INTCEN);
- t) da osobito obrate pozornost na jačanje istražnih radnji u pogledu činjenice da su neprijateljske treće strane trenutačno u postupku eksternalizacije propagande i da koriste niz instrumenata za pojačavanje učinka, kao i na važnost ne samo njihova razotkrivanja i prokazivanja te povećanja sposobnosti utvrđivanja odgovornosti, nego i jamčenja utvrđivanja odgovornosti za njih, među ostalim javnog imenovanja počinitelja, njihovih sponzora i ciljeva koje žele postići, kao i mjerenja utjecaja tih napada na ciljnu publiku; da objave sve razotkrivene slučajeve neprijateljske propagande, popraćene detaljnim informacijama, kako

bi se upozorila javnost koja je bila cilj predmetnog primjera neprijateljske propagande;

- u) da podrže i uključe civilno društvo, zajednicu stručnjaka, privatne institucije, akademsku zajednicu, lokalne kiberaktiviste, *mainstream* medije, novinarska i medijska udruženja te sve veći broj ciljanih i zahvaćenih aktera, u dodatno poboljšanje mjera usmjerenih na provjeravanje činjenica i razotkrivanje informacija, produbljenje istraživanja, uključujući dubinske studije i sociološka istraživanja te učinkovitiju analizu manipuliranja informacijama; da daju potporu profesionalnom novinarstvu, istraživačkom izvještavanju i projektima kojima se razotkrivaju dezinformacije, kao i visokotehnološkim *start-upovima* koji stvaraju digitalne alate kojima se građani osposobljavaju za suočavanje s napadima dezinformacijama; da istaknu važnost i potrebu financiranja i edukacije, uključujući seminare i tečajeve u suradnji s državama članicama i civilnim društvom, kao što su internetska knjižnica za medijsko opismenjivanje te centar za učenje, usmjerenih na podizanje razine osviještenosti, borbu protiv dezinformiranja i povećanje medijske pismenosti;
- v) da pozdrave niz mjera NATO-a za suzbijanje novih vrsti hibridnih prijetnji i zajedničko priopćenje o suradnji EU-a i NATO-a o tom pitanju; da pozovu EU da se pobrine za efektivnu i brzu provedbu tih preporuka, između ostalog u području zajedničke sigurnosne i obrambene politike;

Europski pristup

- w) da pozdrave uspostavu novih radnih skupina ESVD-a za stratešku komunikaciju koje će se sastojati od stručnjaka s odgovarajućim jezičnim vještinama i znanjem, konkretno radne skupine za zapadni Balkan i radne skupine South, za zemlje Bliskog istoka, sjeverne Afrike i Perzijskog zaljeva, čiji su zadatak koordinirana i koherentna komunikacija EU-a u tim regijama i borba protiv dezinformacija i propagande protiv EU-a;
- x) da prime na znanje opipljive rezultate koje je ostvarila radna skupina East StratCom, uključujući stvaranje internetske stranice euvdisinfo.eu i računa @EUmythbuster na Twitteru; naglašava da je ona od svojeg osnivanja razotkrila više od četiri tisuća slučajeva kampanja dezinformiranja o različitim temama; da nastave podupirati zajedničke napore Komisije, ESVD-a i radne skupine East StratCom EU-a nakon analize njezinih snaga, nedostataka i potrebnih poboljšanja, među ostalim poboljšanje sposobnosti utvrđivanja, analiziranja i razotkrivanja dezinformacija dajući radnim skupinama ESVD-a za stratešku komunikaciju i delegacijama EU-a u susjedstvu novo osoblje, instrumente i vještine, što obuhvaća i nove alate za analizu podataka, kao i zapošljavanje dodatnih podatkovnih znanstvenika i stručnjaka za dezinformacije te obuhvaćanje većeg opsega izvora i jezika kad je riječ o doseg i utjecaju dezinformacija;
- y) da hitno pretvore radnu skupinu East StratCom u punopravni odjel ili čak i veću strukturu u okviru ESVD-a te da u okviru predstojećeg izdvajanja sredstava Europskog parlamenta pruže potporu svim trima radnim skupinama ESVD-a za stratešku komunikaciju time da im pruže odgovarajuće financijske i

ljudske resurse koji su im i dalje potrebni te usmjereni na znatno povećanje njihova potencijala, učinkovitosti, stručnosti, institucijskog kontinuiteta i kvalitete rada, kao i njihove zaštite od političkog uplitanja dužnosnika i zemalja koji podupiru rusko dezinformiranje;

- z) da isprave trenutačne nedostatke radne skupine East StratCom, uključujući manjak regionalnih stručnjaka, veliku fluktuaciju osoblja i nedostatak institucijskog kontinuiteta, te da osiguraju adekvatna financijska sredstva i organizacijsku strukturu, jer je to jedini način da se zajamče potpuni profesionalizam, učinkovitost i rezultati;
- aa) da pozovu države članice koje to još nisu učinile da u tri radne skupine za stratešku komunikaciju upute svoje nacionalne stručnjake, osiguravajući da stručnjaci koje EU angažira za borbu protiv dezinformiranja nisu politički pristrani ili aktivni sudionici u unutarnjim političkim sporovima unutar određene zemlje; da, osim toga, pozovu zemlje koje su im bliski partneri da savjetuju radnu skupinu o taktici koju imaju zajednički državni i nedržavni protivnici te da priznaju važnost i potrebu za boljom koordinacijom unutar EU-a;
- ab) da poboljšaju suradnju između radne skupine East StratCom i svih institucija EU-a, država članica i partnera koji slično razmišljaju; da potiču predstavništva EU-a unutar EU-a i delegacije EU-a izvan EU-a u pružanju potpore radnoj skupini East StratCom, radnoj skupini South i radnoj skupini za zapadni Balkan, među ostalim razmjenom međunarodnih iskustava i najboljih praksi te prevođenjem njihovih publikacija na lokalne jezike; poziva da više namjenskog osoblja radi na strateškoj komunikaciji, posebno u delegacijama EU-a u zemljama istočnog i zapadnog susjedstva i zapadnog Balkana;
- ac) da se usredotoče na zemlje pristupnice i partnere u okviru susjedstva EU-a tako da im pomognu u njihovim naporima za suzbijanje neprijateljske propagande i dezinformiranja te uključenja stručnjaka iz trećih zemalja u susjedstvu EU-a koje su izložene istim prijetnjama, kao i davanje prednosti razvoju dugoročnog strateškog pristupa i pomoći, osobito prema zemljama Istočnog partnerstva; da ojačaju sposobnost delegacija EU-a u inozemstvu, predstavništava Komisije i ureda za vezu Europskog parlamenta u državama članicama u cilju lokalnog razvoja sposobnosti detektiranja i razotkrivanja dezinformacija, djelotvornog komuniciranja o vrijednostima i politikama EU-a te šireg komuniciranja na temelju kampanje, bolje koordinacije i povećanja pozitivnih narativa diljem institucija i država članica EU-a; da razmotre postojeće širenje dezinformacija i njihove buduće prijetnje, čija je svrha ugrožavanje neovisnosti, suverenosti i teritorijalnog integriteta svih zemalja Istočnog partnerstva u njihovim međunarodno priznatim granicama; da osobito daju prioritet razvoju dugoročnog strateškog pristupa i pomoći zemljama Istočnog partnerstva, s naglaskom na razmjeni među ljudima te u suradnji s postojećim mrežama civilnog društva koje već čine izvor otpornosti koja se temelji na zajednici;
- ad) da daju prednost strateškim komunikacijama i da periodično provode evaluaciju politike EU-a o tom pitanju; da i dalje podupiru rad Europske

zaklade za demokraciju na praktičnim rješenjima za potporu i jačanje demokratskih, neovisnih i raznolikih medija na ruskom jeziku u zemljama Istočnog partnerstva i šire; poziva Komisiju i sve države članice i zemlje istomišljenice da se pozitivno uključe u taj projekt i podrže ga; da vode računa o svakom međunarodnom dioniku koji trenutačno djeluje na sličan način;

- ae) da sljedećem Europskom vijeću i nasljedniku potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice predlože da borba protiv dezinformiranja i neprijateljske propagande bude prioritetna, s dovoljno sredstava i instrumenata kako bi se zajamčilo objektivno izvješćivanje i širenje informacija;
- af) da povežu postojeće nacionalne i lokalne specijalizirane centre, medije, skupine za strateško promišljanje, nevladine organizacije i druge aktere i institucije, osobito NATO, koje se bave hibridnim ratovanjem u mrežu na razini EU-a koja bi pomogla u koordiniranju njihovih aktivnosti i okupljanju njihovih zaključaka; da izdvoje dovoljno sredstava za tu mjeru; ističe da ta mreža treba biti otvorena za partnere EU-a sa sličnim stavom, koji bi kao ciljevi dezinformiranja i neprijateljske propagande mogli dijeliti svoja iskustva, ali i iskustva u njihovu suzbijanju; da osiguraju efektivnu i brzu provedbu preporuka EU-a i NATO-a o borbi protiv novih vrsta hibridnih prijetnji, među ostalim na razini ZSOP-a, te da uvedu temu borbe protiv strateške propagande u program Europske akademije za sigurnost i obranu i njezine mreže;

Zaštita izbora od neprijateljske propagande

- ag) da čvrsto osude bilo kakvo miješanje trećih strana, uključujući privatna poduzeća, u izbore i referendum te zloupotrebu botova, algoritama, umjetne inteligencije, trolova, uvjerljivo krivotvorenog sadržaja (*deep fakes*) i lažnih korisničkih računa u političkim kampanjama i da pozovu pogođene države članice da hitno provedu, po potrebi uz pomoć Eurojusta, temeljite istrage tih neprijateljskih kampanja; izražava zabrinutost zbog nedavnog razvoja algoritama velikih društvenih mreža i njihove potencijalno štetne uloge u isticanju sadržaja koji se sastoji od lažnih informacija ili govora mržnje; da istaknu legitimnu sposobnost neovisnih demokratskih društava da donose vlastite suverene političke izbore;
- ah) da pozovu države članice i zemlje istomišljenice da dijele podatke o bilo kakvom stranom ili unutarnjem miješanju u izborne procese i da razmijene najbolje primjere iz prakse u borbi protiv toga kako bi se povećala otpornost na takvo miješanje;
- ai) da pozovu države članice da se pobrinu da se u izbornim zakonima vodi računa o mogućim prijetnjama koje dolaze od dezinformacijskih kampanji, kibernetičkih napada, kiberkriminaliteta i kršenja slobode izražavanja prilikom glasovanja te ističe da bi te zakone trebalo izmijeniti na odgovarajući način kako bi se omogućila učinkovita i proaktivna zaštita protiv takvih prijetnji; u tom pogledu pozdravlja inicijative poput onih Švedske agencije za civilnu zaštitu; da zemljama koje su pridružene EU-u te zemljama Zapadnog Balkana pruže potporu u vidu najboljih praksi i ljudskih resursa i tehnologije kako bi im se zajamčila snažna zaštita izbornih procesa od zlonamjernih kibernetičkih

dezinformacija i propagandnih aktivnosti koje dolaze iz Rusije i drugih neprijateljskih aktera;

- aj) da pozovu države članice da prilagode vlastite izborne propise o internetskim kampanjama te da prate i ocijene postavke transparentnosti u pogledu političkog oglašavanja koje su uvele mrežne platforme;
- ak) da predlože zakonodavstvo kojim će se riješiti pitanje upotrebe podataka u izbornim kampanjama s obzirom na razotkrivanje zloupotrebe podataka od strane društva Cambridge Analytica u referendumu u Ujedinjenoj Kraljevini 2016. godine, a kako bi se buduće izborne kampanje dodatno zaštitile od neželjenog utjecaja;
- al) da razmotre inicijative kao što su bilateralno Transatlantsko povjerenstvo za integritet izbora, koje okuplja predstavnike politike, tehnologije, medija i poslovnog sektora s ciljem da se zajamči siguran izborni proces bez vanjskog miješanja;

o

o o

2. nalaže svojem predsjedniku da ovu preporuku proslijedi Vijeću, Komisiji i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te, radi obavijesti, ESVD-u i NATO-u, kao i predsjedniku, vladi i parlamentu Rusije.

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	22.1.2019
Rezultat konačnog glasovanja	+: 49 -: 7 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Goffredo Maria Bettini, Mario Borghezio, Klaus Buchner, James Carver, Aymeric Chauprade, Javier Couso Permuy, Arnaud Danjean, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Wajid Khan, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Julia Pitera, Cristian Dan Preța, Jozo Radoš, Alyn Smith, Jordi Solé, Dobromir Sośnierz, Dubravka Šuica, Charles Tannock, László Tókéš, Ivo Vajgl, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Asim Ademov, Doru-Claudian Frunzuliță, Elisabetta Gardini, Rebecca Harms, Patricia Lalonde, Juan Fernando López Aguilar, Antonio López-Istúriz White, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Janusz Zemke, Željana Zovko
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Norbert Erdős, Axel Voss, Martina Werner

**KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM
U NADLEŽNOM ODBORU**

49	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Ilhan Kyuchyuk, Patricia Lalonde, Jozo Radoš, Ivo Vajgl
ECR	Amjad Bashir, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
PPE	Asim Ademov, Michèle Alliot-Marie, Arnaud Danjean, Norbert Erdős, Michael Gahler, Elisabetta Gardini, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Ramona Nicole Mănescu, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Dubravka Šuica, László Tőkés, Axel Voss, Željana Zovko
S&D	Francisco Assis, Goffredo Maria Bettini, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Doru-Claudian Frunzulică, Wajid Khan, Juan Fernando López Aguilar, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Martina Werner, Janusz Zemke
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Rebecca Harms, Barbara Lochbihler, Alyn Smith, Jordi Solé, Bodil Valero

7	-
EFDD	James Carver, Aymeric Chauprade
ENF	Mario Borghezio
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Marie-Christine Vergiat
NI	Georgios Epitideios

2	0
NI	Dobromir Sośnierz
S&D	Andrejs Mamikins

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani